

jħossu dejjem fuqhom il-ħarsa tas-superjuri". Żgur li b'dan mhux qed jifhem xi sorveljanza tat-tip pulizjesk, imma l-mod ta' kif wieħed iħares biex jikkomunika: "Tassew li jinteressani minnek. Jixraqlekk l-attenzjoni kollha tiegħi".

3. TINSAB HEMM BIEX TISMA' U MHUX BIEX TWIEĞEB

Li tisma' attivament ifisser ukoll li titgħallem tiskot mid-diskors tiegħek u tikkonċentra fuq l-attenzjoni tal-persuna l-oħra u tqoqqħod attent biex ma tagħtix pariri jew soluzzjonijiet meta qed titkellem hi.

Immagina għalliem li jrid ifittex jerġa' jaġħti motivazzjoni lil student li abbanduna l-lezzjonijiet. Jasal il-kunsill tal-klassi u dak l-istudent jiaprova jispjega (b'diffikultà) x'qed jgħaddi mingħali. Imma l-ġħalliema jinterrompu biex kull wieħed jaġħi il-parir tiegħu fuq x'messu għamel. Fir-realtà l-istudent sempliċiement jixtieq lil min jifhmu f'dak li qed jiaprova jgħid hu.

"Jien nitkellem, nitkellem, imma ħadd ma jismagħni", tgħemgħem Corinna (8 snin). U Ĝuditta (7 snin): "Mela filgħaxxija, fuq is-sodda, nagħti dahri lil kulħadd, noqghod iñħares lejn il-hajt u nitkellem waħdi, għax hekk tal-inqas jien nisma' lili nnifsi". Fis-sala taż-żjajjar ta' ħabs, wieħed żaghżugħ gal lil missieru: "Pa, m'intix tintebah li f'għoxrin sena din hi l-ewwel darba li qed tismagħni?".

4. WARRAB IL-FILTRI TA' PERČEZZJONI

Ifisser twarrab l-emozzjonijiet u x-xewqat personali. L-ikbar periklu hu li taħseb li diġa taf kollo. Ngħidu aħna: "Dak kulma hu għaż-ż...".

Ritratt: Christin Hume from www.unsplash.com

Ara, qed jiddebb... Beżżeiegħ...". Jekk intom irrabbjati, ikkalmaw ftit. Jekk dak li qed tisma' mhux imisslek qalbek, ibqa' attent u warrab kull delużjoni jew preokkupazzjoni.

5. ERĞA' FFORMULA L-FRAŻIJIET L-IŻJED IMPORTANTI TA' MIN QED IKELLMEK

Irreżisti t-tentazzjoni li tqoqqħod isserraħ ras l-ieħor, tirraġuna, tiġġustifikasi jew tippietka. Minflok, ipprova stħajjal l-emozzjonijiet li t-tifel qed iħoss f'dak il-hin. Tirrepetix kliemu ittra b'ittra. Ngħidu aħna, jekk bintek qed tgħajjajt u tghid li int l-aktar omm kattiva tad-dinja, ma jiswa xejn tgħidilha: "Taħseb li jien l-aktar omm kattiva tad-dinja?". Hi mhux veru temmen hekk, qed tgħid hekk biss biex tara x'ha tkun ir-reazzjoni tiegħek. Twejgħiba adatta taf tkun din: "Forsi int irrabbjata għax ma rridx nagħtik il-libsa l-ġdidha biex tmur biha l-iskola". Iċċekkinx il-problema. Tinsistix. Xi drabi, imqar jekk tkun fhimt mis-sinjalji li jaġħi, it-tifel ma jkunx irid jammetti emozzjoni partikulari. Twebbisx rasek. Ma ġara xejn jekk ma jaqbilx miegħek. L-ġħan tas-smiġħ riflessiv mhux li toħroġ xi stqarrija minn fommu, imma li tgħinu jħossu mismuġħ, mifhum u milquġħ, biex jgħix mal-emozzjonijiet tiegħu u jesprimihom verbalment, flok bl-azzjonijiet.

6. KUN FUQ IL-PARTI TIEGHU U JEKK HEMM PROBLEMA AFFRONTAWHA FLIMKien

Dan hu pass mitqlu deheb. Is-smiġħ attiv jgħinna niċċaraw is-sitwazzjoni. Il-persuna l-oħra thossha mif huma u żgurata. Is-soltu twieġeb pożittivament għall-mistoqsja: "X'taħseb li se tagħmel?".